

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WM V: Dzieje i kultura pradziejowych i średniowiecznych ludów Wielkiego Stepu, PG_00163428						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Witold Świątosławski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Dodatkowe informacje: Wykład problemowy						
	Wykład z prezentacją multimedialną						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		20.0	52
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą o starożytnych i średniowiecznych koczownikach Wielkiego Stepu, specyfice i różnorodności ich tradycji kulturowych oraz ich cywilizacyjnych oddziaływań na społeczności ludów osiadłych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHMU2_W03] Zna w pogłębionym stopniu terminologię, teorie, metodologię oraz narzędzia opisu z zakresu archeologii oraz nauk pokrewnych	Student rozumie zagadnienia i problemy badawcze podejmowane przez archeologię, historię sztuki i historię, które kierowały rozwojem badań nad tematyką ludów stepu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_W04] Ma pogłębioną wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie archeologii	Posiada podstawową umiejętność krytycznej oceny danych archeologicznych w tej tematyce, a także jest zdolny do podejmowania dyskusji badawczej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_W07] Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	Potrafi krytycznie ocenić trendy światowych koncepcji naukowych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Dyskutuje na temat wybranych problemów z zakresu dziejów i kultury ludów Wielkiego Stepu.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Ma świadomość znaczenia wiedzy i zachowuje otwartość na opinie ekspertów z tej problematyki.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_W06] Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe nauk humanistycznych	Potrafi krytycznie ocenić zmiany zachodzące we współczesnej nauce ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin humanistycznych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_W01] Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu archeologii	Student wykazuje się wiedzą dotyczącą dziejów i kultury nomadycznych mieszkańców Wielkiego Stepu w starożytności i średniowieczu. Ma wiedzę na temat ich zróżnicowania kulturowego i relacji z innymi cywilizacjami.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę-formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi	Poprzez właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących porządkuje posiadaną wiedzę z zakresu archeologii i historii stepowych społeczności.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Podstawowe informacje o starożytnych i średniowiecznych koczownikach Wielkiego Stepu. 1. Wprowadzenie. Charakterystyka dawnego Wielkiego Stepu. Specyfika jego mieszkańców. 2. Kimerowie. 3. Scytowie. 4. Sarmaci. 5. Hunowie. 6. Bułgarzy 7. Awarowie. 8. Węgrzy. 9. Chazarzy. 10. Pieczyngowie i Połowcy. 11. Turcy 12. Mongołowie. 13. Złota Orda. 14. Koczowników wkład cywilizacyjny. 15. Ślady koczowników Wielkiego Stepu na ziemiach polskich.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa wiedza o historii i archeologii Wielkiego Stepu w starożytności i średniowieczu.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny testowy	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur Koczownicy Ukrainy, red. J. Chochorowski, Katowice 1996. Smirnow A., Scytowie, Warszawa 1974. Sulimirski T., Sarmaci, Warszawa 1970.		

	Uzupełniająca lista lektur	Dąbrowski K., Nagrodzka-Majchrzyk T., Tryjarski E., Hunowie Europejscy, ProtoBułgarzy, Chazarowie, Pieczyngowie, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975. Nagrodzka-Majchrzyk T., Czarni Kłobucy Warszawa 1985. Szymański W., Dąbrowska E., Awazry, Węgrzy, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1979. Świątosławski W., Archeologiczne ślady najazdów tatarskich na Europę Środkową w XIII w., Łódź 1997. Świątosławski W., Ślady koczowników Wielkiego Stepu z X, XI i XII wieku w dorzeczu Wisły i Odry, Łódź 2006.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Archeologiczne ślady wczesnośredniowiecznych Węgrów.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.